

خلاصه کتاب المراجعات

رهبری امام علی(ع) در قرآن و سنت

یکی از قوی ترین کتاب ها در زمینه مناظره شیعه و سنی
به انضمام مقدمه و مقاله ای در باب زیر ساخت های تفکر
علامه سید عبدالحسین شرف الدین
در المراجعات

با بهره گیری از ترجمه استاد بزرگوار امامی

نویسنده:

شیخ عبدالحسین شرف الدین موسوی

سرشناسه
عنوان قراردادی
عنوان و نام پدیدآور

شرف الدین، عبدالحسین، ۱۸۷۳ - ۱۹۵۸ م.
المراجعات، فارسی، برگزیده
خلاصه کتاب المراجعات، رهبری امام علی (ع) در قرآن و سنت: یکی از قوی ترین کتابها در زمینه مناظره شیعه و سنی به انضمام مقدمه و مقاله ای در باب زیر ساخت های تفکر علامه سید عبدالحسین شرف الدین در المراجعات / (محمد عظیمی)؛ با بهره گیری از ترجمه جعفر امامی.
بزد نیکوروش، ۱۳۹۵.
۱۶۴ صفحه؛ ۱۴.۵ × ۲۱.۵ س.م.
۹۷۸-۶۰۰-۶۹۵۲-۷۱-۰۰
فیبیا
وضعیت فهرست نویسی
یادداشت
عنوان دیگر
نشان دیگر

کتابنامه: ص. ۱۶۴؛ همچنین به صورت زیرنویس.
رهبری امام علی (ع) در قرآن و سنت.
یکی از قوی ترین تفکرها در زمینه مناظره شیعه و سنی به انضمام مقدمه و مقاله ای در باب زیر ساخت های تفکر علامه سید عبدالحسین شرف الدین در المراجعات
Proof of caliphate - Hadith n - ۶۶۱ - ۶۰۰ Imam Ali ibn Abi talib.
مؤلف

شیعه -- دفاعی ها و ردیه ها	موضوع
Shi' -- Controversial Literature	موضوع
اهل سنت -- دفاعی ها و ردیه ها	موضوع
Sunnites -- Apologetic Works	موضوع
ک: شیعه امامیه	موضوع
Imamite Shiites theology	موضوع
تظلمی دینی، محمد، ۱۳۶۶ -	شناخته افزوده
۱۳۹۵ - ۳۰۲۲۱۰۴ ش ۳ م ۲۱۲/۵ BP	ده بندی کنگره
۴۵۲۰	نمونه کتابشناسی ملی
۹۵-۴۳۳	نمونه محلی

خلاصة كتاب المراجعات

(رهبری امام علی (ع) در قرآن و سنت)

نویسنده: شیخ عبدالحسین شرف الدین موسوی

خلاصہ کنندہ: محمد عظیمی

ناشر: نیکوروش

صفحه آرایي: س. موسوي

ناظر چاپ: سید مجید رکن الدین

صحافی: رکن الدین

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۵

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

بهاء: ۱۲۰۰۰ تومان

شماره: ۹۷۸-۶۰۰-۶۹۵۲-۷۱-۰

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است.

مرکز پخش: یزد - خیابان امام خمینی - جنب کوچه پر خور داری - انتشارات

نیکوروش - کد پستی ۸۹۱۳۷۱۳۷۳۸ تلفن ثابت: ۰۳۵۳۶۲۶۴۶۹۹

فهرست مطالب

پیش گفتار.....	۱۳
سخنی در زمینه علت نگاشته شدن این کتاب.....	۱۵
زیر ساخت های تفکر علامه سید عبدالحسین شرف الدین.....	۱۷
مادیت ادله شیعی.....	۱۸
سبقت گرای و اصیل گرای شیعه.....	۱۹
آزاد اندیشی، اجتهاد شیعه.....	۲۱
اصالت قضایات نشان به دیدگاه اکثریت در مذهب شیعه.....	۲۲
حسن و قبح عقلی در مذهب شیعه.....	۲۲
جایگاه عقل در احکامات، قضایات در مذهب شیعه.....	۲۳
مباحث درایه الحدیث.....	۲۴
راهکارها برای گسترش وحدت اسلامی.....	۲۵
آغاز بحث.....	۲۷
نامه اول و دوم.....	۲۷
نامه سوم.....	۲۷
(شیخ سلیم بشری، رئیس دانشگاه الازهر، عالم سنی).....	۲۷
نامه چهارم پاسخ علامه.....	۲۸
(دلیل نپیوستن شیعه به مذاهب اهل سنت).....	۲۸
نامه پنجم.....	۳۱
(درخواست ادله شرعی در عدم پیوستن شیعه به مذاهب اهل سنت).....	۳۱
نامه ششم.....	۳۱
(بیان ادله).....	۳۱
نامه هفتم.....	۳۲
(درخواست ادله از قرآن و سنت رسول خدا(ص)).....	۳۲
نامه هشتم.....	۳۲
(بیان ادله).....	۳۲
حدیث ثقلین.....	۳۳
نامه نهم.....	۳۷

- (درخواست ادله بیشتر) ۳۷
- نامه دهم ۳۷
- ج ۳۷
- نامه یازدهم ۴۰
- (درخواست ادله از قرآن) ۴۰
- نامه یازدهم ۴۱
- مکر آیات ۴۱
- نامه سیزدهم ۵۱
- (اهل سنت به راویان شیعه اعتماد ندارند) ۵۱
- نامه چهاردهم ۵۱
- (این سخن خلاف عمل آنهاست) ۵۱
- نامه پانزدهم ۵۲
- (درخواست استناد اهل سنت و راویان شیعه) ۵۲
- نامه شانزدهم ۵۳
- (ذکر صد راوی شیعه که اهل سنت به آنها اعتماد نموده اند) ۵۳
- نامه هفدهم ۵۵
- (عدول علمای اهل سنت از این نصوص به معنای بی اعتباری آنهاست) ۵۵
- نامه هجدهم ۵۶
- (سابقین حقیقی علمای شیعه هستند) ۵۶
- نامه نوزدهم ۵۷
- (درخواست نصوص دال بر خلافت حضرت علی (ع)) ۵۷
- نامه بیستم ۵۸
- (بیان ادله خلافت حضرت علی (ع)) ۵۸
- نامه بیست و یکم ۶۰
- (بعضاً سند یوم الدار را صحیح نمی دانند) ۶۰
- نامه بیست و دوم ۶۰
- (بیان صحت سند حدیث یوم الدار) ۶۰
- نامه بیست و سوم ۶۱
- (در دیدگاه شما امامت از اصول دین است، لذا تنها با احادیث متواتر ثابت می شود، اما این حدیث متواتر نیست و اینکه برخی می گویند: حضرت علی (ع) تنها برای اهل بیت امامند.) ۶۱
- نامه بیست و چهارم ۶۲

۶۲	متواتر شیعه کافیهست)	(ع) در شیعه و سنی متواتر است و برای ما احادیث
۶۳	نامه بیست و پنجم	
۶۳	(درخواست نصوص بیشتر در خلافت حضرت علی (ع))	
۶۳	نامه بیست و ششم	
۶۳	(بیان نصوص بیشتر در خلافت حضرت علی (ع))	
۶۷	نامه بیست و هفتم	
۶۷	(آیدی در سند حدیث منزلت تردید کرده است)	
۶۷	نامه بیست و هشتم	
۶۷	(بیان اسناد صحیح حدیث منزلت)	
۶۸	نامه بیست و نهم	
۶۸	(تردید در عمومیت و حجیت حدیث منزلت)	
۶۹	نامه سی و یکم	
۶۹	(حکم عرب را در عمومیت حدیث، اختصاصی وجود ندارد، بطلان عدم حجیت حدیث منزلت)	
۷۱	نامه سی و یکم	
۷۱	(درخواست موارد دیگر)	
۷۱	نامه سی و دوم	
۷۱	(بیان موارد)	
۷۲	نامه سی و سوم	
۷۲	(کی و کجا حضرت علی (ع) و حضرت هارون (ع) توسط رسول خدا (ص) همچون فرقدان تصور شده اند؟)	
۷۲	نامه سی و چهارم	
۷۲	(بیان دلیل)	
۷۴	نامه سی و پنجم	
۷۴	(درخواست مجدد)	
۷۴	نامه سی و ششم	
۷۴	(بیان ادله)	
۷۵	نامه سی و هفتم	
۷۵	(اشتراک لفظی واژه ولی)	
۷۶	نامه سی و هشتم	
۷۶	(بیان منظور از ولی)	

۷۷.....	نامه سی و نهم.....
۷۷.....	(درخواست توضیح در مورد آیه ولایت)
۷۸.....	نامه چهلم.....
۷۸.....	(بیان توضیحات)
۸۰.....	نامه چهل و یکم.....
۸۰.....	(درخواست دلیل جمع آمدن الذین در آیه ولایت)
۸۱.....	نامه چهل و دوم.....
۸۱.....	(بیان دلیل)
۸۳.....	نامه چهل و سوم.....
۸۳.....	(سیاق آیه ولایت روشن می کند که منظور از ولی محب است)
۸۴.....	نامه چهل و چهارم.....
۸۴.....	(رد این ادعا)
۸۶.....	نامه چهل و پنج.....
۸۶.....	(ناگزیریم برای توجیه اعمال گذشتگان احادیث را تأویل نماییم)
۸۶.....	نامه چهل و شش.....
۸۶.....	(نباید احادیث به این صراحت را تأویل کرد و البته ...)
۸۷.....	نامه چهل و هفت.....
۸۷.....	(درخواست نصوص در زمینه وصایت حضرت علی (ع))
۸۷.....	نامه چهل و هشت.....
۸۷.....	(بیان چهل حدیث در زمینه وصایت حضرت علی (ع))
۹۱.....	نامه چهل و نه.....
۹۱.....	(این موارد به فضائل ایشان اختصاص دارند و مستلزم وصیت نمی باشد)
۹۲.....	نامه پنجاه و یکم.....
۹۲.....	(این ادله معارض دارند)
۹۳.....	پنجاه و دوم.....
۹۳.....	(پاسخ، عدم معارض داشتن)
۹۳.....	پنجاه و سوم.....
۹۳.....	(درخواست حدیث غدیر)
۹۴.....	پنجاه و چهارم.....
۹۴.....	(بیان حدیث غدیر)
۹۵.....	پنجاه و پنجم.....

۹۵	برای شما ثابت کند).....
۹۵	پنجاه و ششم.....
۹۵	(تواتر حدیث غدیر یک بحث تکوینیست).....
۹۹	نامه پنجاه و هفتم.....
۹۹	(تأویل حدیث غدیر).....
۱۰۱	نامه پنجاه و هشتم.....
۱۰۱	(تأویل حدیث غدیر امکان ندارد).....
۱۰۵	نامه پنجاه و نهم.....
۱۰۵	حضرت علی ع تنها در همان لحظه غدیر امام شدند).....
۱۰۶	نامه شصتم.....
۱۰۶	(اثبات خط بودن بر داشت).....
۱۰۹	شصت و یکم.....
۱۰۹	(درخواست نصوص بیشتر).....
۱۰۹	شصت و دوم.....
۱۰۹	(بیان چهل حدیث).....
۱۱۰	شصت و سوم.....
۱۱۰	(نصوص شیعه حجت نیست).....
۱۱۱	نامه شصت و چهارم.....
۱۱۱	(دلیل عدم ذکر این احادیث در برخی کتب علمی سنی).....
۱۱۲	شصت و پنجم.....
۱۱۲	(لطفا حدیث وراثت را از اهل سنت برای ما بیاورید).....
۱۱۲	نامه شصت و شش.....
۱۱۲	(بیان احادیث).....
۱۱۳	نامه شصت و هفتم.....
۱۱۳	(اهل سنت وصیت در مرد حضرت علی(ع) را قبول ندارند و از نصوص آن بی خبرند، لطفا آنها را بیان نمایید).....
۱۱۳	نامه شصت و هشتم.....
۱۱۳	(بیان نصوص وصایت).....
۱۱۴	نامه شصت و نهم.....
۱۱۴	(دلیل منکران وصایت).....
۱۱۵	نامه هفتاد.....

- ۱۱۵.....(وصیت را نمی توان انکار کرد)
- ۱۱۷.....نامه هفتاد و یک
- ۱۱۷.....(چرا از حدیث عایشه دوری نمودید؟)
- ۱۱۷.....نامه هفتاد و دوم
- ۱۱۷.....(پاسخ)
- ۱۱۸.....نامه هفتاد و سوم
- ۱۱۸.....(درخواست مجدد در مورد حدیث عایشه)
- ۱۱۸.....نامه هفتاد و چهارم
- ۱۱۸.....(پاسخ)
- ۱۲۱.....نامه هفتاد و پنجم
- ۱۲۱.....(حسن و قبح نمی مجرد ندارد)
- ۱۲۲.....نامه هفتاد و ششم
- ۱۲۲.....(ثبوت حسن و قبح نمی)
- ۱۲۵.....نامه هفتاد و هفتم
- ۱۲۵.....(در مورد حدیث ام سلمه پیستر بگوید)
- ۱۲۵.....نامه هفتاد و هشتم
- ۱۲۵.....(پاسخ)
- ۱۲۶.....هفتاد و نهم
- ۱۲۶.....(اجماع خلافت صدیق را ثابت می کند)
- ۱۲۶.....نامه هشتاد
- ۱۲۶.....(اجماع وجود ندارد)
- ۱۲۸.....نامه هشتاد و یکم
- ۱۲۸.....(اجماع پس از رفع اختلاف منعقد شد)
- ۱۲۸.....نامه هشتاد و دوم
- ۱۲۸.....(اجماع منعقد نشد)
- ۱۳۰.....نامه هشتاد و سوم
- ۱۳۰.....(جمع بین نصوص و حمل فعل صحابه به صحت)
- ۱۳۰.....نامه هشتاد و چهارم
- ۱۳۰.....(پاسخ)
- ۱۳۳.....نامه هشتاد و پنجم
- ۱۳۳.....(درخواست مواردی که صحابه نص را اطاعت نکرده اند)
- ۱۳۳.....نامه هشتاد و ششم

- ۱۳۳..... (پاسخ)
- ۱۳۵..... نامه هشتاد و هفتم
- ۱۳۵..... (مناقشه)
- ۱۳۷..... نامه هشتاد و هشتم
- ۱۳۷..... (رد آن)
- ۱۳۹..... نامه هشتاد و نهم
- ۱۳۹..... (اعتراف به صحت قول علامه و درخواست بقیه موارد)
- ۱۴۰..... نامه نودم
- ۱۴۰..... (سابقه اسامه)
- ۱۴۱..... نامه نود و یکم
- ۱۴۱..... (ترجیه)
- ۱۴۲..... نامه نود و دوم
- ۱۴۲..... (رفع توجه)
- ۱۴۳..... نامه نود و سوم
- ۱۴۳..... (لطفاً بقیه موارد را ذکر فرمایید)
- ۱۴۳..... نامه نود و چهارم
- ۱۴۳..... (فرمان رسول خدا (ص) به کشش رق)
- ۱۴۶..... نامه نود و پنجم
- ۱۴۶..... (اعتذار از نکشتن مارق)
- ۱۴۶..... نود و ششم
- ۱۴۶..... (رد آن)
- ۱۴۷..... نود و هفتم
- ۱۴۷..... (خواهش می کنم بقیه موارد را هم بیاورید)
- ۱۴۷..... نود و هشتم
- ۱۴۷..... (پاسخ)
- ۱۴۸..... نود و نهم
- ۱۴۸..... (مصلحت اندیشی)
- ۱۴۸..... نامه صدم
- ۱۴۸..... (پاسخ)
- ۱۵۰..... نامه صد و یکم
- ۱۵۰..... (دلیل عدم مخالفت حضرت علی ع)
- ۱۵۰..... نامه صد و دوم

- ۱۵۰..... (موانع امام)
- ۱۵۱..... نامه صد و سوم
- ۱۵۱..... (احتجاج امام آنگونه که شما می فرمایید در چه زمانی رخ داد و کجا؟)
- ۱۵۲..... نامه صد و چهارم
- ۱۵۲..... (پاسخ)
- ۱۵۴..... نامه صد و پنجم
- ۱۵۴..... (مستعیست این بهره و استفاده را تکمیل فرمایید و استدلال و احتجاج غیر از اسم و حضرت زهرا (ع) را نقل نمایید)
- ۱۵۴..... نامه صد و هشتم
- ۱۵۴..... (پاسخ)
- ۱۵۶..... نامه صد و نهم
- ۱۵۶..... (در کجا از وصیت یاد کرده؟)
- ۱۵۶..... نامه صد و دهم
- ۱۵۶..... (پاسخ)
- ۱۵۸..... نامه صد و یازدهم
- ۱۵۸..... (در نامه ۱۹ به شما گفتیم برخی از عصبان در صحت اسناد مذهبستان خرده می گیرند، لطفاً در مورد اسنادتان شرح بدهید)
- ۱۵۸..... نامه صد و دهم
- ۱۵۸..... (پاسخ)
- ۱۶۳..... نامه صد و یازدهم
- ۱۶۳..... (گواهی می دهیم که شما در اصول و فروع دین بر طریق ائمه آل رسول (ع) هستید)
- ۱۶۳..... نامه صد و دوازدهم
- ۱۶۳..... (گواهی می دهیم که تو در این امر نیرومندی، تعصب قومی مانع تو نگردد. خداوند را از بابت آشنایی با تو شاکرم)
- ۱۶۴..... فهرست منابع

پیش گفتار

در سال ۱۳۳۱ هجری قمری، نویسنده کتاب علامه بزرگوار شیخ عبدالحسین شرف الدین موسوی به مصر رفته و با شیخ سلیم بشی، رئیس دانشگاه الازهر دیدار می نمایند. این دیدار باعث مباحثه آن دو حول اعتقادات شیعه و سنی می شود که به صورت ۱۱۲ نامه ادامه می یابد. بعدها این نامه ها در کتابی با عنوان المراجعات جمع آوری و چاپ شدند و در ادامه توسط برخی به زبان های گوناگون انگلیسی، عربی، فارسی ترجمه شدند، از جمله این ترجمه ها به زبان فارسی می توان به ترجمه سردار کابلی و ترجمه جناب آقای محمد جعفر امامی اشاره نمود.

اما تلاش این نوشتار به موضوع خلاصه کردن این کتاب گرانقدر تعلق دارد. همان طور که می دانید، امروزه در زمینه نشر کتاب ها و مقاله ها پیشرفت چشمگیری نسبت به گذشته دیده آمده است و این موضوع باعث شده است که نویسندگان با توجه به این وضع رقابت آمیز در عرصه نشر، بهترین سبک های نویسندگی را به خدمت دین و مذهب بگیرند. در این راستا گروهی در پی نگارش کتاب هایی علمی با قلم روان و سلیس پرداختند، تا نکات علمی را به زبان ساده بیان نمایند. عده ای پا را از این هم فراتر نهادند و تصمیم گرفتن هنر را در نویسندگی بیش از پیش موضوعیت بدهند،

لذا در تلاش برآمدند معارف دین و مذهب را در قالب داستان، رمان، فیلم نامه، شعر و موارد مهمی از این قبیل در آورند.

با همه این اوصاف جای خالی کتاب هایی که به سبک جدید و ماندانه در مسیر دین و مذهب نگارش یافته باشند، هنوز به شدت خالیست.

این درست است، سی کوشد با بازنگارش مختصر و مفید کتاب المراجعات که می توان ادعا نمود یکی از بهترین کتاب ها در زمینه مناظره شیعه و سنی است، به نحو مفید یعنی به گونه ای که هیچ نکته مهمی از کتاب در آن فرو گذار نشده باشد و تنها مکررات و تعارفات بدون انکار لرم و نایستگی آنها، در آن حذف شده باشند، با قلمی نسبتاً سلیس و روان به تعیین موضوع اعتقادات شیعه برای عموم مردم بپردازد.